

Nunavummi Nunavimmilu oqartussaasut suleqatiginerisigut inuusuttunut 16-it 30-illu akornanni ukiullinnut "Nuna Job paarlaateqatigiinneq"-mik pilersitsinissaq pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

Inatsisartunut ilaasortat Jane Petersen aamma Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

pillugu

Inuussutissarsionermut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Siunnersuummik suliarinninnermi Inuussutissarsionermut Ataatsimiititaliap makkunanga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Naaja, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Niels Thomsen, Demokraatit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Akitsinnguaq Olsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat
Inatsisartunut ilaasortaq Sivert K. Heilmann, Atassut, Sinniisoq
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut, Sinniisoq

Siunnersuutip UPA/2011-imi siullermeerneqarluni suliarineqarnerata kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa matumuunalu Inatsisartuni suliarineqarnissaanut isummersuutini saqqummiullugit.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuuteqartut siunnersuut manna aqutigalugu, Canadami Nunavummi aamma Nunavimmi oqartussaasut suleqatiginerisigut inuusuttut 16-it aamma 30-it akornanni ukiullit Nunatta nunallu taakku marluk namminersornerusut akornanni paarlaasseqatigiittarnissamut suleqatigiinnissap aallartinneqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaat kisaatigaat. Paarlaasseqatigiittarnissamik suliniuteqarnermi siunertaavoq, aningaasatigut

soorlutaaq aamma suliffeqarnikkut inuusuttut nunat taakku pingasut ilaanni piffissap ilaatigut sulisarnissaannut periarfissarsiuussinissaq, matumani aaqqiinermut peqataatinneqartussatut takorloorneqartuni. Siunnersuuteqartut Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa Nord-jobbimik aaqqiissuussinerat isumassarsiorfigisimavaat, kalaallit inuusuttut ullumikkut Nunat avannarliit inuusuttaatulli nunat avannarliit ilaanni najugaqarnissaminnut suliffeqarnissaminnullu periarfissaqarfigisaat.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarluni suliarineqarnera

UPA/2011-imi siunnersuut suliarineqarnikummat oqallinnissamut siunnersuutip tunngaviusumik imarisassai naalisarlugit eqikkaaviginissaat ataatsiititaliap pissutissaqarsoraa. Ataatsimut isigalugu siunnersuutip imarisai partiit Naalakkersuisullu tunngaanniit soqutiginaatilitut ilassilluarneqarput. Siumulli siunnersuut itigartinneqartariaqartutut isigaa, ilaatigut Nunavik aamma Nunavut nunanut allanut naalackersuinikkut oqartussaaffeqannginnerat inner-suussutigalugu taamaalillutillu isumaqatigiissuteqarnernut peqataasinnaanatik. Naak tunngaviatigut siunnersuutip siunertarisaa taperserneqaraluartoq partiit arlaliusut Naalakkersuisutuulli isumaqarput, siunnersuut teknikkimut aningaasanullu tunngassuteqartunik ajornartorsiutaasinnaasunik siumugassartaqartoq sukumiinerusumik misissuinikkut qulaajaaffigineqartariaqartunik. Siunnersuutip siullermeerneqarnerani siunnersuut taamatut tunngaveqartillugu taamatullu isikkoqartillugu akuersarneqarsinnaanngitsutut Naalakkersuisut isigaa. Inuusutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisup akissuteqaammini ilaatigut isumersuutigisani imatut oqaatigai:

”Taamaattumik Nuna-Jobbimik aaqqiissuussamut aallarnisaaniarluni periarfissanik Naalakkersuisut misissuisitsillutik nalunaarusiortitsissapput. Misissuinerullu inerneriумаagassai suli ilisimaneqanngimmata Naalakkersuisut siunnersuut taamatut isikkoqartillugu akuersaanngilaat tapersersornartuutilluguli.”

Malitsigitillugu Naalakkersuisut tamatumuuna nalunaarusiorsimapput. Ukiakkut ataatsimiinnerup ingerlanerani nalunaarusiaq tamanna agguanneqarpoq, ataatsimiititaliallu aalajangiiffigisassatut siunnersuummik suliarinninnerani ilaatinneqarluni.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Aallarniutigalugu Naalakkersuisut Inatsisartullu oqaaseqaatigisaat Ataatsimiititaliap tusaatis-satut tiguai. Siunnersuutip soqutiginaatilinnik periarfissiisinnasunillu imaqarneranik Naalakkersuisut Inatsisartullu oqariartuuteqarnerat Ataatsimiititaliap isumaqatigaa. ”Nuna job” aqqutigalugu suliaritorneq inuusuttut pisortatigoortumik ilinniakkamik aallartitsinissaannut tunngavissiisinnasutut isigineqarsinnaanngikkaluarpoq. Taamaattorli inuusuttagut assersuu-tigalugu sulillutik Nunavummiinnerminni – kulturikkut misigisassarpasuit saniatigut inuttut nammineq misilittagaqarfigilerlugulu aamma pissarsivigisinnaavaat, inuunermi ingerlaneranni atorsinnaasaminnik – oqaatsitigut piginnaasamik qaffassarnissaannut periarfis-

saqalerlutik.

Tassungali atatillugu oqaatigineqassaaq, tassalu inuusuttut oqaatsitigut piginnaasaminnik qaf-fassaanissaminnik kissaateqartut nunanillu allanik ilisimasaqarnerulerusuttut oqaatsinik pikkorissartarfiit aqputigalugit ullumikkut tamatumuuna, inuusuttut piffissap sivikitsup iluani nunanut allanut aasaarnerani pikkorissariarnissaminnut periarfissaqarmata. Taamatut oqaatsinik pikkorissarniarluni angalanissamut aningaasaateqarfinnut aningaasaliivigineqarnis-samut qinnuteqaateqarnissaq periarfissaavoq. Tamatuma saniatigut nunatsinni ilinniarfeqarfiit arlaqartut nunani allani ilinniarfeqarfinnik paarlaasseqatigiittarnissamik isumaqatigiissusi-aqarput, inuusuttunut nunanut allanut ilinniariartornissamut periarfissiisunik.

Kalaallit inuusuttut suliffeqarfinni sulilernissaannut piukkunnarsaataasinnaasunik pigin-naan-ngorsaataasinnaasunillu sinaakkusersuinissaq pineqartillugu periarfissaasinnaasut suul-luunniit tamaasa Inatsisartunit eqqarsaatigineqartarnissaat oqallisigineqartarnissaallu Ata-at-simiititaliap soorunami pingaaruteqartutut isigaa. Aningaasat kalaallit inuiaqatigiit ilinniarfin-nut ataatsimut tunniussinnaasaat aalajangersimasumik siunnerfeqarluni ilinniarfiit pisariaqar-tinnerusaat eqqarsaatigalugit pingaarnersiuisoqartariaqarpoq. Tamatumunngali atatillugu Akileraartarner-mut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisutaa Ata-at-simiititaliap aammattaq innersuussutigissavaa, ukiuni tulliuttuni aningaasartuutinik aqutsinerup sukateriffigineqartariaqarneranik aningaasartuuteqarnaveersaarnissallu pisari-aqarneranik oqariartuuteqar-toq.

3.1 Nunavummik aamma (Nunavimmik) isumaqatigiissuteqarneq

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut taamatut oqaasartaqartillugu, Nunavummik aamma Nun-avimmik Nuna Job pillugu aaqqiissusiornissamik nunanik allanik isumaqatigiissusior-toqarn-issa naatsorsuutigisariaqarpoq.

Soorunalimi Inatsisartut Nunavut imaluunniit Nunavik Nuna Job pillugu aaqqiissutissap pilersinnissaanut suleqataaqullugit peqqusinnaanngilai. Nunat taakkua marluk tunngaanniit Kalaallit Nunaannik taamatut aaqqiissusiornissamut isumaqatigiissusiornissaq soqutiginar-tin-ne-qanngippat, taava Naalakkarsuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuut atuutilersissin-naanngi-laar.

Taamatut soqutiginnittoqarnerseq suli paasinarsinngilaq. Nunavik eqqarsaatigalugu apeqqut tamanna ajornakusoornerulersinneqarpoq pissutigalugu Nunavik nunanik allanik isumaqati-giissusiornissamut piginnaatinneqanngimmat tamatumalu kingunerissaanik Nuna Job pillugu aaqqiissusiornissamik isumaqatiginninniarnissaq Government of Quebecimit ingerlanneqar-tariaqassalluni.

Qulaani oqaatigineqartut kingunerisaannik, aalajangiiffigisassatut siunnersuummi taasissutigineqartussap erseqqiissaviginissaa pisariaqassaaq.

3.2 Anguniagassatut siunnerfiusut: Inuusuttut 16-it aamma 30-it akornanni ukiullit

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip oqaasertai malillugit, Nuna Job pillugu aaqqiissusiornermi anguniagassatut siunnerfiusut tassaatinneqarput inuusuttut 16-it aamma 30-it akornanni ukiullit.

Naalackersuisut nassuiaasiaminni periarfissaasinnaasutut oqaatigaat, tassalu Nuna Job Nordjobbimik aaqqissuussinermit ilassutitut aaqqissuunneqarsinnaasoq, taamaattoqassappalli aat-saat Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiiffiat tamatumuuna akuersisinneqaaq-qaartariaqassapput.

Nordjobbimili aaqqissuussinermit anguniagassatut siunnerfiusut tassaapput inuusuttut 18-it aamma 28-it akornanni ukiullit.

Anguniagassatut siunnerfiusunut aalajangiiffigisassatut siunnersuummi sinaakkusiunneqartut taamaalillutik Nuna Job pillugu aaqqiissusiornermi Nordjobbimik aaqqiissusiamut ilassutitut pilersitsiniarnermit nunatta iluaqutissarsiviginnaasaanut akornutaaratarsinnaavoq. Taamaattumillu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip taasissutigineqarnissaanut ukiunut killis-saritaasup peerneqarnissaa eqqarsaatigissallugu pissutissaqarsinnaavoq.

3.3. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisinnaasai

Siunnersuutip atuutsinneqalerneratigut tamanna Nunatta Karsianut qanoq angitigisumik aningaasartuutaasinnaanersoq maannangaaq oqaatigineqarsinnaanngikkallartoq, siunnersuute-qartut oqaatigaat, tassami Nunavummi aamma Nunavimmi oqartussaasunik Naalackersuisut isumaqatigiissusiornerat/suleqatigiinnissamik pilersaarusiorderat qanoq isikkoqassanersoq tamatumani apeqqutaasussaammat.

Aalajangiiffigisassatulli siunnersuutip aningaasatigut suliasatigullu kingunerisinnaasai maannangaaq qanoq ittuusinnaaneri missaliukanneqqaarnagit Inatsisartut aalajangiinissaat eqqarsarnartoqarsinnaavoq.

Missiliuinernilli Inatsisartut *peqareerput*, Naalackersuisunit qujanartumik matumunnga malitsigitillugu nassuiaasiarineqartukkut.

Taamaalilluni nassuiaammi atuarneqarsinnaavoq, inunnik tallimanik Nuna jobimut Nunavummi Iqalunmut qaammatini pingasuni aallartitsineq katillugit kr. 600.000-nit missaanni aningaasartuutaanissaat missaliorneqartoq. Taakkunannga allaffissornermi aningaasartuutit aalajangersimasut kr. 325.000-inik amerlassuseqarlutik. Inunnik qulinik aallartitsineq katillugit

kr. 900.000-nit missaanni akeqarnissaa missaliorneqarpoq, inunnillu 30-inik aallartitsineq kr. 1.650.000-it missaannik akeqassangatinneqarluni.

Missingiusiarineqartulli taakkua piumasaqaatitaqarput. Ilaatigut piumasaqaatigineqarluni aaqqiissusiorneq Nordjobbip iluani aqunneqassasoq, tamannali suli iluamik inissinneqanngilaq.

Aningaasatigut pingaarutilimmik kingunerisinnaasani aamma soorunami apeqqutaassaaq, aaqqissuussinerup qanoq soqutigineqartiginissaa. Aamma imaassinnaavoq aaqqissuussiner-mut peqataasussat amerlassusissaat periarfissinneqarsinnaasoq, assersuutigalugu taamaalilluni peqataasussat amerlanerpaaffissalerlugit assersuutigalugu ukiumut inuusuttut tallimat quliluunniit aningaasaliivigineqarlutik aallartinneqartarlutik.

Nordjobbimit misilittakkat maannangaaq takutippaat, kalaallit inuusuttut akornanni aaqqissuussiner-mut peqataaniarlutik soqutiginnittut ikittuinnaasarerat. 2010-imi inuk ataaseq taamaallaat peqataasimavoq, 2009-imi inuit marluusimallutik.

Misilittakkat taakkua Nuna Jobimik aaqqissuussineq imminut akilersinnaanersoq pillugu eqqarsaasersuuteqarnermi soorunalimi aamma ilaatinneqassapput, imaluunniit soqutiginnittut naatsorsuutigisamiit ima ikitsigissappata allaat tamanna aaqqiissusiassap aallartisarneqarneranut allaffissornikkullu aningaasartuutissanut aalajangersimasunut atugassiissutigineqartunut (oqaatigineqartutuut ukiumut kr. 325.000-niusut) naapertuukkunnaassanersoq. Soorunami aamma periarfissaavoq Nordjobbimut inuusuttut qinnuteqarneq ajortut aaqqissuussineq nalugamikku, siunissarlu isigalugu tamatuma saqqumilaartinneqarnerulernissaanik pisariaqartitsiner-mik malitseqarsinnaalluni.

Siunnersuuteqartut aalajangiiffigisassatut siunnersuummi oqaatigaat, siunnersuutertik ilaatigut ilinniartitaanikkut pilersaarutigineqartut aningaasartassaannik aammalu ilinniartitaanerup iluani iliuusissanut immikkut ittunut aningaasaliissutinik nikisiterinikkut aningaasalersorneqar-sinnaasoq. Taamaattorli aaqqierner-mut pisortatigoortumik piginnaasatigut pissarsissutaasinnaangitsumut taamaattumillu ilinniartitaanerup iluani neqeroorutunut aningaasalersuiner-mi pingaarnersiorneqartunut ilinniartitaanernut piginnaangorsarfiusunut sanilliullugu inuiaqati-giinnut taamatulli iluaqutissarsiviusinnaangitsumut ilinniartitaanerup iluani siunertanut aalajangersimasunut pisariaqartunut aningaasaliissutinik nuussinissaq ataatsimii-titaliap eqqar-sarnartoqartippaa.

3.4. Misissueqqittoqarnissaanik pisariaqartitsineq

Naalakkersuisut nalunaarusiaminni maluginiaqqaat, Nuna Jobip qanoq aaqqissuunneqarsinnaaneranut tunngasut pissutsit arlaqartut sulii qulaajaavigineqanngitsut. Taamaattumik suliami aallarniutitut misissueqqittoqarnissaa Naalakkersuisut inassuteqaatigaat, pissutsit makkua ilaatigut qulaajaaviginiarlugit:

- Nunavup aamma Nunaviup suliniummut soqutiginninnerat
- Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiiffiata suliniummik tapersersuinisaminut soqutiginninnera
- Kalaallit inuusuttut aaqqissuussinermik atuinissamut soqutiginninnerat
- Suliap aningaasalersornissaanut periarfissat

4. Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup Naalakkersuisut kaammattuutaat isumaliutissiissummilu matumani imm. 3.1-3.2 pissutsit taaneqartut tunngavigalugit **allannguutissatut siunnersuut** imaattoq saqqummiuppaa:

Naalakkersuisut peqqunneqarput kingusinnerpaamik UKA 2012-imut Nuna Jobimik aaqqissuussinermik Nunavummit Nunavimmillu peqataaffigineqartumik pilersitsinissamut tunngavissaqarnerseq, taamaattoqassappallu tamanna qanoq aaqqissuunneqarlunilu aningaasalersorneqarnissaanersseq, qulaajarlugu ilassutaasumik nassuiaasioqqulugit isumaqatigiinniutissatut Inatsisartunut saqqummiunneqartussamik.

Siulittaasoq